

Прус І. М. – аспірант кафедри публічного та приватного права Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського, м. Київ
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-4553-4087>

Новели законодавства щодо порушення персональних даних у сфері домашнього насильства та насильства за ознакою статі

Метою та завданнями дослідження є здійснення комплексного правового аналізу змін, що відбулися як у сфері нормативно-правового забезпечення реагування на домашнє насильство, так і у сфері практичного впровадження відповідних нормативних положень, розв'язання проблеми порушення персональних даних у цій сфері, виявлення недоліків законодавчих приписів цієї сфери правовідносин. **Методологічну основу** дослідження становлять: метод системного аналізу, діалектичний, формально-юридичний, формально-логічний, структурно-функціональний, порівняльно-правовий та інші методи. Нормативна база має підґрунтям новітнє законодавство України у сфері протидії домашньому насильству, насильству за ознакою статі, порушення персональних даних тощо. **Наукова новизна.** Проблематика правовідносин у сфері захисту персональних даних, що стосуються домашнього насильства та насильства за ознакою статі, на сьогодні є недостатньо дослідженою в юридичній науці. Це пов'язано з динамікою законодавчих змін і соціально-правовою ситуацією в країні. Посиленої уваги потребує аналіз норм щодо порушення персональних даних у сфері обліку домашнього насильства та насильства за ознакою статі. Через відсутність низки підзаконних нормативно-правових актів і відповідного механізму реалізації закону залишаються правові прогалини стосовно оцінки ризиків, що має передувати винесенню термінового заборонного припису. **Висновки.** Процес створення дієвих механізмів реалізації державної політики у сфері протидії домашньому насильству є комплексним, таким, що потребує консультацій з експертним середовищем, зокрема інститутами громадянського суспільства, врахування інтересів постраждалих від домашнього насильства. Доцільно провести моніторинг реалізації відповідних положень, аналіз їх ефективності, проблемних аспектів тощо за результатами напрацювання практики в цій сфері. Саме тому своєчасне розроблення підзаконних нормативно-правових актів є важливим для забезпечення ефективної реалізації закону на практиці. На часі опрацювання відповідних нормативно-правових актів на виконання Закону України «Про запобігання та протидію домашньому насильству», а внесення змін до регулювання Реєстру випадків домашнього насильства та насильства за ознакою статі зможе захистити персональні дані постраждалих.

Ключові слова: законодавство України; порушення персональних даних; домашнє насильство; насильство за ознакою статі; міжнародні стандарти; реалізація.

Вступ

Останніми роками тематиці запобігання й протидії домашньому насильству, а також проблематиці гендерної рівності, гендерно обумовленому насильству, іншим суміжним проблемам на державному рівні приділялося й надалі приділяється чимало уваги. Так, 2018 року вступив у дію Закон України «Про запобігання і протидію домашньому насильству», з 2019 року – відповідні зміни до Кримінального та Кримінального процесуального кодексів України, а також постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку формування, ведення та доступу до Єдиного державного реєстру випадків домашнього насильства та насильства за ознакою статі», що засвідчує розвиток законодавства в цій сфері.

Ці тенденції згодом висвітлено у відповідних наукових працях, галузевих і міжгалузевих дослідженнях. (Kaminska, & Svieshnikova, 2020; Postol, 2018; Antoshkina, 2019; Kaminska, Loshchykhin, & Romanova, 2019).

Мета і завдання дослідження

Метою та завданнями дослідження є здійснення комплексного правового аналізу змін,

що відбулися як у сфері нормативно-правового забезпечення реагування на домашнє насильство, так і у сфері практичного впровадження відповідних нормативних положень, розв'язання проблеми порушення персональних даних у цій сфері, виявлення недоліків законодавчих приписів цієї сфери правовідносин.

Виклад основного матеріалу

Початком здійснення реформування системи запобігання та протидії домашньому насильству в Україні став рух українського суспільства до європейського вектора розвитку, що відповідає міжнародним стандартам у сфері прав людини. Запобігання та боротьба з домашнім насильством прямо передбачені Глобальними цілями ООН на 2016–2020 рр. (Ціль № 5) ("Tsili staloho rozvytku"). На основі положень Конвенції Ради Європи про запобігання насильству стосовно жінок і домашньому насильству та боротьбу з цими явищами (Стамбульська конвенція) ("Konventsiiia Rady Yevropy") в Україні було прийнято та введено в дію низку нормативно-правових актів щодо запобігання та боротьби із домашнім насильством. Ключові аспекти цих законодавчих актів полягають у тому, що захист осново-

положних прав людини є основним обов'язком держави. Ці права можуть бути реалізовані в публічній, приватній сфері, а також у сфері особистих відносин.

До основоположних нормативних актів національного законодавства належать: Конституція України ("Konstytutsiia Ukrainy", 1996), Закон України «Про запобігання та протидію домашньому насильству» ("Zakon Ukrainy", 2017), Закон України «Про безоплатну правову допомогу» ("Zakon Ukrainy", 2011), Закон України «Про внесення змін до Кримінального та Кримінального процесуального кодексів України з метою реалізації положень Конвенції Ради Європи про запобігання насильству стосовно жінок і домашньому насильству та боротьбу з цими явищами» ("Zakon Ukrainy", 2017)

Одночасно із Законом України «Про запобігання та протидію домашньому насильству», у грудні 2017 року Верховна Рада прийняла зміни до Кримінального та Кримінального процесуального кодексів України. Набуття чинності було відтерміновано до січня 2019 року з метою забезпечення навчання працівників правоохоронних органів, прокурорів і суддів. Включення до Кримінального кодексу України ("Kryminalnyi kodeks", 2001) статті, яка передбачає покарання за вчинення домашнього насильства (ст. 126-1 КК України), запровадження інших положень, спрямованих як на посилення відповідальності кривдників, так і на забезпечення допомоги постраждалим, свідчить про позитивні зрушення у ставленні до цієї проблеми з боку держави.

Закон України «Про запобігання та протидію домашньому насильству» визначає організаційно-правові засади запобігання та протидії домашньому насильству, основні напрями реалізації державної політики в цій сфері, спрямовані на захист прав та інтересів осіб, які постраждали від такого насильства. Окрім того, закон вводить низку нових термінів, окреслює значно більше коло осіб, на яких поширюється дія цього Закону, а також доповнює перелік суб'єктів, які здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству.

На виконання положень Закону Кабінет Міністрів України мав у 6-місячний термін з дня набрання чинності Законом привести свої нормативно-правові акти у відповідність із ним, а також забезпечити приведення міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність. Так, мають бути розроблені близько сорока нормативних документів у сфері запобігання та протидії домашньому насильству. Процес розробки та прийняття нормативно-правових актів, необхідних для практичного використання Закону, триває.

Також з головними законодавчими актами останніми роками було розроблено регулюючі

нормативно-правові акти у сфері протидії домашньому насильству. Розглянемо деякі з них.

Постановою Кабінету Міністрів України № 658 від 22 серпня 2018 року затверджено «Порядок взаємодії суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству і насильству за ознакою статі» ("Postanova Kabinetu Ministriv", 2018), яким визначено механізм взаємодії суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання й протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі, спрямованої на забезпечення комплексного інтегрованого підходу до подолання насильства та сприяння реалізації прав осіб, постраждалих від насильства, шляхом запобігання насильству, ефективного реагування на факти насильства, надання допомоги та захисту постраждалим особам, забезпечення відшкодування заподіяної шкоди, належного розслідування фактів насильства та притягнення кривдників до передбаченої законом відповідальності.

Порядком взаємодії встановлено засади, на яких ґрунтується діяльність суб'єктів та визначено, що взаємодія суб'єктів координується:

а) на загальнодержавному рівні – Мінсоцполітики;

б) на регіональному рівні – Радою міністрів Автономної Республіки Крим, обласними, Київською та Севастопольською міськими держадміністраціями;

в) на території відповідної адміністративно-територіальної одиниці – районними, районними у м. Києві і Севастополі держадміністраціями та виконавчими органами сільських, селищних, міських, районних у містах (у разі їх утворення) рад, зокрема об'єднаних територіальних громад.

Також документом визначено права постраждалої особи на отримання допомоги й послуг. Порядок взаємодії суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання й протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі визначає завдання відповідних суб'єктів, функції, порядок дій та реагування у випадку виявлення або надходження інформації щодо випадків домашнього насильства й насильства за ознакою статі.

Окремим внеском у протидію домашньому насильству було прийняття підзаконного нормативно-правового акта, що визначає основні завдання, функції, права Державної установи «Кол-центр Міністерства соціальної політики України з питань протидії торгівлі людьми, запобігання та протидії домашньому насильству, насильству за ознакою статі та насильству стосовно дітей» ("Nakaz Ministerstva sotsialnoi polityky", 2018). Кол-центр є неприбутковою державною бюджетною установою, створеною для забезпечення виконання завдань щодо належного реагування на звернення громадян

про факти торгівлі людьми, домашнього насильства, насильства за ознакою статі та насильства стосовно дітей. Він належить до сфери управління Міністерства соціальної політики України. Нормативно-правовий акт визначає порядок звернень до Кол-центру, зокрема звернення приймають за скороченим телефонним номером 1588 (з питань запобігання та протидії домашньому насильству, насильству за ознакою статі та насильству стосовно дітей) або на електронну адресу Кол-центру. Також визначено основні завдання Кол-центру, зокрема це забезпечення належного реагування в межах компетенції, інформування та консультування, ведення, наповнення й оновлення бази даних для надання консультацій ("Nakaz Ministerstva sotsialnoi polityky", 2018). Проте існують певні ризики утворення та функціонування Державної установи «Кол-центр Міністерства соціальної політики України з питань протидії торгівлі людьми, запобігання та протидії домашньому насильству, насильству за ознакою статі та насильству стосовно дітей».

Положення не передбачає забезпечення анонімності абонентів Кол-центру, як це зазначено у ст. 24 Стамбульської Конвенції. Так, у п. 14 закріплено положення, відповідно до якого всі переговори працівники Кол-центру проводять, використовуючи відповідний цифровий реєстратор документування мовленнєвої інформації з обов'язковим повідомленням про це особи, яка звернулася. Забезпечення конфіденційності буде відбуватися відповідно до вимог щодо обробки персональних даних про особу, з дотриманням вимог Закону України «Про захист персональних даних». Також існують ризики щодо Кол-центру як організаційної одиниці надання консультацій і підтримки постраждалих, оскільки вже саме визначення в Положенні не передбачає такої функції. Крім того, важливим є уникнення дублювання діяльності Кол-центру та функцій і послуг наявних служб, таких, як служба 102, Національна «гаряча» лінія із запобігання домашньому насильству, торгівлі людьми та гендерної дискримінації.

Одним з останніх прийнятих та введених в дію нормативно-правових актів є постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку формування, ведення та доступу до Єдиного державного реєстру випадків домашнього насильства та насильства за ознакою статі» ("Postanova Kabinetu Ministriv", 2019). За останні роки протидія в зазначеній сфері стрімко розвивається саме завдяки запровадженню державного реєстру випадків домашнього насильства та насильства за ознакою такої статі. Отже, є потреба розглянути особливості зазначеного реєстру, порядок його формування, ведення та доступу до нього.

Для початку слід зазначити, що відповідно до Закону України від 20 березня 2010 року «Про захист персональних даних» ("Zakon Ukrainy", 2010) персональними даними є відомості чи сукупність відомостей про фізичну особу, яка ідентифікована або може бути конкретно ідентифікована. А базою персональних даних є іменована сукупність упорядкованих персональних даних в електронній формі та/або у формі картотек персональних даних. У сфері протидії домашнього насильства базою персональних даних є реєстр випадків домашнього насильства та насильства за ознакою статі (далі реєстр). Згідно з постановою Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку формування, ведення та доступу до Єдиного державного реєстру випадків домашнього насильства та насильства за ознакою статі» реєстр визначає автоматизовану інформаційно-телекомунікаційну систему, призначену для збирання, реєстрації, накопичення, зберігання, адаптування, зміни, поновлення, використання, поширення (розповсюдження, реалізації, передання), знеособлення та знищення визначених Законом України «Про запобігання та протидію домашньому насильству» даних про випадки домашнього насильства та насильства за ознакою статі. Можна зробити висновок, що реєстр даних про випадки домашнього насильства має вузьку спеціалізацію, але зберігає перелік розгорнутої інформації, що надає уповноваженим особам можливість для:

- 1) захисту життєво важливих інтересів постраждалих осіб, зокрема дітей;
- 2) запобігання повторним випадкам насильства;
- 3) забезпечення здійснення заходів у сфері запобігання та протидії насильству;
- 4) обліку випадків насильства, узагальнення й аналізу інформації про насильство;
- 5) надання комплексної та своєчасної допомоги постраждалим особам суб'єктами, які здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії насильству, визначені ст. 6 Закону України «Про запобігання та протидію домашньому насильству» та ст. 71 Закону України «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків» ("Zakon Ukrainy", 2005);
- 6) координації діяльності суб'єктів шляхом оптимізації інформаційної взаємодії суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії насильству.

Закон, перш за все, передбачає, що до Реєстру вносять інформацію про працівника суб'єкта, що здійснює заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству, особу, яка повідомила про вчинення насильства, постраждалу особу, кривдника, випадок домашнього насильства, насильства за ознакою статі, потреби постраждалої особи, суб'єктів, що здійснюють

заходи, вичерпний перелік заходів, здійснених завдяки виявленню випадку насильства, та їх результат.

Практика ведення такого Реєстру відсутня в міжнародному досвіді. Також діяльність подібного Реєстру, фіксування персональних даних постраждалих осіб не передбачені Конвенцією Ради Європи про запобігання насильству стосовно жінок і домашньому насильству та боротьбу з цими явищами.

Відповідна законодавча норма несе в собі ряд ризиків, які вже сьогодні мають негативний вплив на постраждалих від домашнього насильства.

У Законі «Про запобігання та протидію домашньому насильству» передбачено, що постраждала особа та особа, якій стало відомо про випадок насильства, мають надати згоду на внесення відомостей до Реєстру.

Причому законодавець не зазначає, що ненадання відповідної згоди не може бути перешкодою для надання повного переліку послуг постраждалій особі. На жаль, постраждалі особи вже у 2018 році, до початку функціонування Реєстру, зіткнулися з відмовами в задоволенні заяв про видачу обмежувальних приписів у зв'язку з тим, що відомості про випадок насильства не містяться в Реєстрі.

Єдиний державний реєстр судових рішень закріплює рішення, в яких відмова в задоволенні заяви про видачу обмежувального припису обґрунтовується саме відсутністю відомостей про особу в Реєстрі.

Так, у справі № 607/1842/18 Тернопільський міський районний суд Тернопільської області, «... проаналізувавши матеріали поданої заяви, оцінивши та дослідивши надані суду докази, вважає, що подана заява ОСОБА_1 не підлягає до задоволення. Зокрема, суду не надано доказів, щодо внесення до Єдиного державного реєстру випадків вчинення домашнього насильства ОСОБА_4 стосовно ОСОБА_1» ("Rishennia Ternopil'skoho miskraionnoho sudu", 2018).

Проблемним аспектом також є те, що доступ до Реєстру надається надзвичайно широкому колу осіб. Зокрема, це представники державних адміністрацій і сільських, селищних, міських, районних у містах рад. Таке широке коло осіб значно підвищує ризик розголошення приватних відомостей про постраждалу особу та іншу конфіденційну інформацію, що може мати для постраждалої вкрай негативні наслідки. Цей пункт стає ще актуальнішим, оскільки відомості в Реєстр вносять не лише стосовно постраждалих від домашнього насильства, а й від інших видів ґендерно зумовленого насильства (наприклад зґвалтування), а також торгівлі людьми.

Постраждала особа може не мати бажання звертатися до одного з суб'єктів і надавати інформацію про випадок насильства цьому

суб'єкту. Так, наприклад, постраждала особа може мати бажання отримувати соціальну допомогу, але не бажати звертатися до поліції. Але у випадку внесення даних в реєстр інформація про неї буде доступною всім суб'єктам, зокрема поліції.

Сумнівним є внесення даних до Реєстру даних про постраждалу особу або особу, яка повідомила про факти насильства одразу після отримання суб'єктом заяви чи повідомлення. Водночас відомості про кривдника вносять до реєстру тільки у разі наявності обґрунтованої підозри вчинення ним насильства. На жаль, у Законі не міститься порядок дій щодо залишення/вилучення персональних даних особи, яка повідомила про насильство в разі неотримання обґрунтованої підозри вчинення особою насильства.

Враховуючи зазначені проблеми, ризики ведення подібного Реєстру є дуже значними та можуть стати перешкодою для отримання постражданою особою допомоги, передбаченою нормами Закону, зокрема доступу до отримання правової допомоги.

Наукова новизна

Проблематика правовідносин у сфері захисту персональних даних, що стосуються домашнього насильства та насильства за ознакою статі, в умовах сьогодення є мало дослідженою в юридичній науці. Це пов'язано з динамікою законодавчих змін і соціально-правовою ситуацією в країні. Зокрема, посиленої уваги потребує аналіз норм щодо порушення персональних даних у сфері обліку домашнього насильства та насильства за ознакою статі.

З огляду на відсутність низки підзаконних нормативно-правових актів і, відповідно, відпрацьованого механізму реалізації Закону, норми Закону не могли застосовувати на практиці належним чином. Як, наприклад, відсутня можливість винесення термінового заборонного припису. Попри те, що Порядок винесення уповноваженими підрозділами органів Національної поліції України термінового заборонного припису стосовно кривдника, затверджений Наказом Міністерства внутрішніх справ України № 654 від 1 серпня 2018 року ("Nakaz Ministerstva vnutrishnikh sprav", 2018), досі не існує нормативно-правового акту, положення, які регламентують оцінку ризиків, що має передувати винесенню термінового заборонного припису.

Висновки

Підсумовуючи огляд нормативних документів, прийнятих на виконання Закону, варто зазначити, що процес створення дієвих механізмів реалізації державної політики у сфері протидії домашньому насильству є комплексним, таким, що потребує

консультацій з експертним середовищем, зокрема інститутами громадянського суспільства, та врахування інтересів постраждалих від домашнього насильства. Крім того, доцільним є проведення моніторингу реалізації відповідних положень, аналізу їх ефективності, проблемних аспектів за результатами напрацювання практики у цій сфері.

Отже, своєчасна розробка підзаконних нормативно-правових актів є важливою для

забезпечення ефективної реалізації закону на практиці. На нашу думку, було б доцільним забезпечити розроблення відповідних нормативно-правових актів на виконання Закону України «Про запобігання та протидію домашньому насильству» з метою забезпечення практичної реалізації його норм. А внесення змін до регулювання Реєстру випадків домашнього насильства та насильства за ознакою статі зможе захистити персональні дані постраждалих.

REFERENCES

- Antoshkina, V.K. (2019). Osoblyvosti tlumachennia konventsii pro zakhyst prav liudyny ta osnovopolozhnykh svobod i zastosuvannia praktyky yevropejskoho sudu z prav liudyny pry zdiisnenni sudochynstva v Ukraini [Features of the interpretation of the convention for the protect of human rights and fundamental freedoms and the application of ecthr practice in justice of Ukraine]. *Filozofski ta metodologichni problemy prava, Philosophical and methodological problems of law*, 2(18), 116-123. doi: <https://doi.org/10.33270/02191802.11> [in Ukrainian].
- Kaminska, & Svieschnikova, M. (2020). Diialnist mizhnarodnykh orhanizatsii u sferi zabezpechennia hendernoї ravnosti [Activities of International Organizations in the Field of Gender Equality]. *Yurydychnyi chasopys Natsionalnoi akademii vnutrishnykh sprav, Law Magazine of the National Academy of Internal Affairs*, 1(19), 102-109. doi: <https://doi.org/10.33270/04201901.102> [in Ukrainian].
- Kaminska, N., Loshchykhin, O., & Romanova, N. (2019). The role of the OSCE in ensuring gender equality into policies and practices. *Fundamental and Applied Researches in Practice of Leading Scientific Schools*, 34(4), 87-91. Retrieved from <https://farplss.org/index.php/journal/article/view/662>. doi: 10.33531/farplss.2019.
- Konstytutsiia Ukrainy: vid 28 cherv. 1996 r. [Constitution of Ukraine from June 28, 1996, No. 254к/96-VR]. (n.d.). *zakon5.rada.gov.ua*. Retrieved from <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96%D0%B2%D1%80> [in Ukrainian].
- Konventsiia Rady Yevropy pro zapobihannia nasyilstvu stosovno zhinok i domashnomu nasyilstvu ta borotbu z tsymy yavyshchamy (Stambulska konventsiia) [Council of Europe Convention on Preventing and Combating Violence against Women and Domestic Violence]. (n.d.). *www.coe.int*. Retrieved from <https://www.coe.int/ru/web/conventions/full-list/-/conventions/rms/090000168008482e> [in Ukrainian].
- Kryminalnyi kodeks Ukrainy: vid 5 kvit. 2001 r. No. 2341-III [Criminal Code of Ukraine from April 2011, No. 2341-III]. *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy, Information of the Verkhovna Rada of Ukraine*, 25-26, 131 [in Ukrainian].
- Nakaz Ministerstva sotsialnoi polityky Ukrainy "Pro utvorennia Derzhavnoi ustanovy "Kol-tsentr Ministerstva sotsialnoi polityky Ukrainy z pytan protyidii torhivli liudmy, zapobihannia ta protyidii domashnomu nasyilstvu, nasyilstvu za oznakoiu stati ta nasyilstvu stosovno ditei": vid 11 hrud. 2018 r. No. 1852 [Order of the Ministry of Social Policy of Ukraine "On the establishment of the State Institution "Call Center of the Ministry of Social Policy of Ukraine on Combating Trafficking in Human Beings, Prevention and Counteraction to Domestic Violence, Gender-Based Violence and Violence against Children" from December 11, 2018, No. 1852]. *Ofitsiinyi visnyk Ukrainy, Ofitsiinyi visnyk Ukrainy*, 99, 3305 [in Ukrainian].
- Nakaz Ministerstva vnutrishnykh sprav Ukrainy "Pro zatverdzhennia Poriadku vynesennia opovnovazhenymy pidrozdilamy orhaniv Natsionalnoi politsii Ukrainy terminovoho zaboronnoho prypysu stosovno kryvdnyka": vid 1 serp. 2018 r. No. 654 [Order of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine "On the statement of the Procedure for passing by the authorized divisions of bodies of National police of Ukraine of the urgent prohibitive order concerning the offender" from August 1, 2018, No. 654]. *Ofitsiinyi visnyk Ukrainy, Ofitsiinyi visnyk Ukrainy*, 69, 2341 [in Ukrainian].
- Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy "Pro zatverdzhennia Poriadku vzaiemodii subiektiv, shcho zdiisniuiut zakhody u sferi zapobihannia ta protyidii domashnomu nasyilstvu i nasyilstvu za oznakoiu stati": vid 22 serp. 2018 r. No. 658 [Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine "On the statement of the Order of interaction of the subjects which are carrying out actions in the field of prevention and counteraction to domestic violence and violence on the basis of sex" from August 22, 2018, No. 658]. *Ofitsiinyi visnyk Ukrainy, Ofitsiinyi visnyk Ukrainy*, 69, 2332 [in Ukrainian].
- Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy "Pro zatverdzhennia Poriadku formuvannia, vedennia ta dostupu do Yedynoho derzhavnoho reiestru vypadkiv domashnoho nasyilstva ta nasyilstva za oznakoiu stati": vid 20 berez. 2019 r. No. 234 [Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine "On approval of the Procedure for formation, maintenance and access to the Unified State Register of Cases of Domestic Violence and Gender-Based Violence" from March 20, 2019, No. 234]. *Ofitsiinyi visnyk Ukrainy, Ofitsiinyi visnyk Ukrainy*, 26, 906 [in Ukrainian].
- Postol, O.I. (2018). Suchasni informatsiini tekhnolohii yak zasib uchynennia domashnoho nasyilstva [Modern information technologies as a means of committing domestic violence]. *Naukovyi visnyk Dnipropetrovskoho derzhavnoho universytetu vnutrishnykh sprav, Scientific Bulletin of Dnipropetrovsk State University of Internal Affairs*, 4. doi: 10.31733/2078-3566-2018-6-163-168 [in Ukrainian].

- Rishennia Ternopilskoho miskraionnoho sudu Ternopilskoi oblasti vid 5 liut. 2018 r. [Decision of the Ternopil City District Court of the Ternopil region from February 5, 2018]. (n.d.). *reyestr.court.gov.ua*. Retrieved from <https://reyestr.court.gov.ua/Review/72039829> [in Ukrainian].
- Romanova, N.V. (2020). Evoliutsiia doktrynalnykh dzherel z pytan hendernoi rivnosti [Evolution of doctrinal sources on the issues of gender equality]. *Yurydychnyi chasopys Natsionalnoi akademii vnutrishnikh sprav, Law Magazine of National Academy of Internal Affairs*, 1(20), 73-80. doi: <https://doi.org/10.33270/04201901.73> [in Ukrainian].
- Tsili staloho rozvytku OON 2016-2030 rr [UN Sustainable Development Goals 2016-2030]. (n.d.). *www.ua.undp.org*. Retrieved from <https://www.ua.undp.org/content/ukraine/uk/home/sustainable-development-goals/goal-5-gender-equality.html> [in Ukrainian].
- Zakon Ukrainy "Pro bezoplatnu pravovu dopomohu": vid 2 cherv. 2011 r. No. 3460-VI [Law of Ukraine "On free legal aid" from June 2, 2011, No. 3460-VI]. *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy, Information of the Verkhovna Rada of Ukraine*, 51, 577 [in Ukrainian].
- Zakon Ukrainy "Pro vnesennia zmin do Kryminalnoho ta Kryminalnoho protsesualnoho kodeksiv Ukrainy z metoiu realizatsii polozhen Konventsii Rady Yevropy pro zapobihannia nasylstvu stosovno zhinok i domashnomu nasylstvu ta borotbu z tsymy yavyshchamy": vid 6 hrud. 2017 r. No. 2227-VIII [Law of Ukraine "On amendments to the Criminal and Criminal Procedure Codes of Ukraine in order to implement the provisions of the Council of Europe Convention on Preventing and Combating Violence against Women and Domestic Violence" from December 6, 2017, No. 2227-VIII]. *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy, Information of the Verkhovna Rada of Ukraine*, 5, 34 [in Ukrainian].
- Zakon Ukrainy "Pro zabezpechennia rivnykh prav ta mozhlyvostei zhinok i cholovikiv": vid 8 veres. 2005 r. No 2866-IV [Law of Ukraine "On ensuring equal rights and opportunities for women and men" from September 8, 2005, No 2866-IV]. *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy, Information of the Verkhovna Rada of Ukraine*, 52, 561 [in Ukrainian].
- Zakon Ukrainy "Pro zakhyst personalnykh danykh": vid 1 cherv. 2010 r. No. 2297-VI [Law of Ukraine "About personal data protection" from June 1, 2010, No. 2297-VI]. *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy, Information of the Verkhovna Rada of Ukraine*, 34, 481 [in Ukrainian].
- Zakon Ukrainy "Pro zapobihannia ta protyidui domashnomu nasylstvu": vid 7 hrud. 2017 r. No. 2229-VIII [Law of Ukraine "On preventing and combating domestic violence" from December 7, 2017, No. 2229-VIII]. *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy, Information of the Verkhovna Rada of Ukraine*, 5, 35 [in Ukrainian].

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

- Антошкіна В. К. Особливості тлумачення конвенції про захист прав людини та основоположних свобод і застосування практики європейського суду з прав людини при здійсненні судочинства в Україні. *Філософські та методологічні проблеми права*. 2019. № 2 (18). С. 116–123. doi: <https://doi.org/10.33270/02191802.11>.
- Камінська Н., Свешнікова М. Діяльність міжнародних організацій у сфері забезпечення гендерної рівності. *Юридичний часопис Національної академії внутрішніх справ*. 2020. № 1 (19). С. 102–109. doi: <https://doi.org/10.33270/04201901.102>.
- Kaminska N., Loshchykhin O., Romanova N. The role of the OSCE in ensuring gender equality into policies and practices. *Fundamental and Applied Researches in Practice of Leading Scientific Schools*. 2019. No. 34 (4). P. 87–91. URL: <https://farplss.org/index.php/journal/article/view/662>. doi: 10.33531/farplss.2019.
- Конституція України : Закон України від 28 черв. 1996 р. № 254к/96-ВР. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96%D0%B2%D1%80>.
- Конвенція Ради Європи про запобігання насильству стосовно жінок і домашньому насильству та боротьбу з цими явищами (Стамбульська конвенція). URL: <https://www.coe.int/ru/web/conventions/full-list/-/conventions/rms/090000168008482e>.
- Кримінальний кодекс України : Закон України від 5 квіт. 2001 р. № 2341-III. *Відомості Верховної Ради України*. 2001. № 25–26. Ст. 131.
- Про утворення Державної установи «Кол-центр Міністерства соціальної політики України з питань протидії торгівлі людьми, запобігання та протидії домашньому насильству, насильству за ознакою статі та насильству стосовно дітей» : наказ Міністерства соціальної політики України від 11 груд. 2018 р. № 1852. *Офіційний вісник України*. 2018. № 99. Ст. 3305.
- Про затвердження Порядку винесення уповноваженими підрозділами органів Національної поліції України термінового заборонного припису стосовно кривдника : наказ Міністерства внутрішніх справ України від 1 серп. 2018 р. № 654. *Офіційний вісник України*. 2018. № 69. Ст. 2341.
- Про затвердження Порядку взаємодії суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству і насильству за ознакою статі : постанова Кабінету Міністрів України від 22 сереп. 2018 р. № 658. *Офіційний вісник України*. 2018. № 69. Ст. 2332.
- Про затвердження Порядку формування, ведення та доступу до Єдиного державного реєстру випадків домашнього насильства та насильства за ознакою статі : постанова Кабінету Міністрів України від 20 берез. 2019 р. № 234. *Офіційний вісник України*. 2019. № 26. Ст. 906.
- Постол О. І. Сучасні інформаційні технології як засіб учинення домашнього насильства. *Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ*. 2018. № 4. doi: 10.31733/2078-3566-2018-6-163-168.
- Рішення Тернопільського міськрайонного суду Тернопільської області від 5 лют. 2018 р. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/72039829>.

- Романова Н. В. Еволюція доктринальних джерел з питань гендерної рівності. *Юридичний часопис Національної академії внутрішніх справ*. 2020. № 1 (20). С. 73–80. doi: <https://doi.org/10.33270/04201901.73>.
- Цілі сталого розвитку ООН 2016–2030 роки. URL: <https://www.ua.undp.org/content/ukraine/uk/home/sustainable-development-goals/goal-5-gender-equality.html>.
- Про безоплатну правову допомогу : Закон України від 2 черв. 2011 р. № 3460-VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2011. № 51. Ст. 577.
- Про внесення змін до Кримінального та Кримінального процесуального кодексів України з метою реалізації положень Конвенції Ради Європи про запобігання насильству стосовно жінок і домашньому насильству та боротьбу з цими явищами : Закон України від 6 груд. 2017 р. № 2227-VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2018. № 5. Ст. 34.
- Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків : Закон України від 8 верес. 2005 р. № 2866-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2005. № 52. Ст. 561
- Про захист персональних даних : Закон України від 1 черв. 2010 р. № 2297-VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2010. № 34. Ст. 481.
- Про запобігання та протидію домашньому насильству: Закон України від 7 груд. 2017 р. № 2229-VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2018. № 5. Ст. 35.

Стаття надійшла до редколегії 31.06.2020

Prus I. – Postgraduate Student of the Department of Public and Private Law of the Taurida National V. I. Vernadsky University, Kyiv, Ukraine
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-4553-4087>

Innovations of Legislation on Violation of Personal Data in the Field of Domestic Violence and Gender-Based Violence

The purpose and objectives of the study is to conduct a comprehensive legal analysis of changes that have occurred in the field of regulatory response to domestic violence, and in the field of practical implementation of relevant regulations, the problem of personal data violations in this area, identify shortcomings in this area. The research methodology is conditioned by the raised problems, includes, first of all, the method of system analysis, dialectical, formal-legal, formal-logical, structural-functional, comparative-legal and other methods. The normative base consists of the latest legislation of Ukraine in the field of combating domestic violence, gender-based violence, violation of personal data, etc. Scientific novelty. The issue of legal relations in the field of personal data protection related to domestic violence and gender-based violence is currently little studied in legal science. This is due to the dynamics of legislative changes and the socio-legal situation in the country, in particular, the analysis of the rules on the violation of personal data in the field of domestic and gender-based violence needs special attention. Due to the lack of a number of bylaws and the relevant mechanism for implementing the law, there are legal gaps in the risk assessment, which should precede the issuance of an urgent injunction and so on. Conclusions. The process of creating effective mechanisms for implementing state policy in the field of combating domestic violence is complex, requiring consultation with the expert community, including civil society institutions, taking into account the interests of victims of domestic violence. It is advisable to monitor the implementation of relevant provisions, analyze their effectiveness, problematic aspects, etc. based on the results of practice in this area. Therefore, the timely development of bylaws is important to ensure the effective implementation of the law in practice. It is time to develop relevant regulations to implement the Law of Ukraine «On Prevention and Counteraction to Domestic Violence», and make changes to the regulation of the Register of cases of domestic violence and gender-based violence will be able to protect staff data of victims.

Keywords: legislation of Ukraine; violation of personal data; domestic violence; gender-based violence; international standards; implementation.